

РЕШЕНИЕ
«29» июнь 2022 г.

КАРАП
№ 51

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәне раслау хакында

"Жирләү һәм жирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «санитар-экологик икеайлык турында» 30.03.1999 ел, № 52-ФЗ Федераль закон нигезендә, " жирләү һәм жирләү эше турында "гы Федераль закон," Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ - 2.1.3684-21 «шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган су һәм эчәргә яраклы су белән тәмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чаралар үткәргүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр һәм САНПИН 2.1.3684-21 нормаларын раслау турында" РФ Баш дәүләт санитар табибының 28.01.2001 №3 карары белән расланган санитар-эпидемиологик таләпләр», Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеге Уставы белән, жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеген оештыру һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын тиешенчә карап тотуны тәмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмәне (кушымта итеп бирелә) расларга.

2. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеге Советының 22.09.2010 ел, №10 карары үз көчен югалткан дип санарга.

3. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Бөрбаш авыл жирлегенә мәгълүмат стендында әлеге карарны игълан итәргә һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Бөрбаш авыл жирлеге башлыгы

Р.Р.Галимуллин

ЭШ

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеген территориясендә жәмәгать һәм дини зиратларның эшчәнлеген тәртібе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Бөрбаш авыл жирлеген территориясендә жәмәгать һәм дини зиратларның эшчәнлеген тәртібе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында әлеген нигезләмә (алга таба - нигезләмә) "жирләү һәм жирләү эшене турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 30.03.1999 ел, № 52-ФЗ Федераль закон, "жирләү һәм жирләү - 25.12.1996 ел, № 63-ТРЗ «Татарстан Республикасында жирләү һәм жирләү эшене турында» Татарстан Республикасы законы," шәһәр һәм авыл жирлекләрен территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчәргә яраклы су һәм эчәргә яраклы су белән тәэмин итүгә, эчәргә яраклы суга, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чаралар үткәргүгә һәм үткәргүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» СанПин 2.1.3684-21 нормалары, "Татарстан Республикасында жирләү һәм жирләү, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеген Уставы нигезендә, жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеген оештыру һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеген территориясендә (алга таба – авыл жирлеген) жирләү урыннарын тиешенчә карап тотуны тәэмин итү максатларында Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеген Уставы белән расланды.

1.2. Авыл жирлеген территориясендә урнашкан зиратлар, гомуми кагыйдә буенча, жәмәгатьчелек тарафыннан үлгән (һәлак булган) кешеләрне жирләү өчен, аларның теләк белдерүен исәпкә алып йә жирләү мәсьәләләрен буенча махсулаштырылган хезмәт карары буенча билгеләнә.

1.3. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Бөрбаш авыл жирлеген карары буенча (алга таба – авыл жирлеген башкарма комитеты) авыл жирлеген территориясендә дин тотучы зиратлар төзелә ала.

1.4. Авыл жирлеген территориясендә түбәндәгелә ижтимагый зиратлар урнашкан: гамәлдәгелә-Бөрбаш авылы эчендәгелә зират көнбатышта кадастр номеры 16: 12: 03011: 2;

көнъяк-көнбатышта Бөрбаш Сәрдегән зираты кадастр номерлары 16:12:030403:115, 16:12:030403:116;

- Алан авылы эчендәгелә зират көнчыгышта кадастр номеры 16: 12: 030301:155.

1.5. Жәмәгать зиратларында жирләү дин, хәрби һәм башка горелә-гадәтләрен исәпкә алып башкарылырга мөмкин.

2. ТӨШЕНЧӨЛӨР ҺӘМ БИЛГЕЛЭМӨЛӨР КУЛЛАНЫЛА ТОРГАН НИГЕЗЛӨМӨ

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчөләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

Автокатафалк-жәсәдле табут, үлгән яки үлгән, жирләнгән продукция һәм жирләүдә катнашучылар өчен махсус жиһазландырылган автотранспорт чарасы.

Жирләү - табутта яки табутсыз үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен, склеп, саркофаг, мавзолей, пантеон һәм кабердәге туфрак белән чүп савытларын, колумбар урыннарын жиргә бирү яки махсус билгеләнгән участокларда трах жәю процессы.

Туганнар каберлеге - мәрхүмнең (үлгән) жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыны, шул рәвешле, үлгән (үлгән) кешенең иренең яки якын туганы күмелгән урында жирләүне гарантияләү өчен.

Ялгыз жирләү-ялгыз гражданның, жирләү бурычын үз өстенә алган зат жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыны, шулай ук шәхесләре Эчке эшләр органнары яки хатыны, якын туганнары яки законлы вәкилләре булмаган яки алар жирләү мөмкинлеге булмаган гражданның жирләү урыны.

Гаилә (бала табу) күмелү - өч һәм аннан да күбрәк үлгән (һәлак булган) туганнарын жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бирелә торган жирләү урыны.

Туганнар каберлеге-зиратлар территориясендә күпләп һәлакәтләр корбаннарын жирләү өчен бушлай бирелә торган урын.

Туганнар каберлеге- зиратлар территориясендә күпләп һәлакәтләр корбаннарын жирләү өчен бушлай бирелә торган урын зиратлар территориясендә массакүләм һәлакәтләр корбаннарын жирләү өчен (шәхесләре тулысынча сакланган яки идентификацияләү алмаган гадәттән тыш хәлләрнең шәхесләре билгеләнмәгән).

Хәрби күмелү- жирләү хәрби йоласын үтәп, үлгән яки һәлак булган хәрби хезмәткәрләргә һәм аларга тинләштерелгән категория гражданның жирләү өчен билгеләнгән жәмәгать зираты участогы.

Мактаулы каберлекләр, кагыйдә буларак, төп жәмәгать зираты аллеясы буенда урнашкан, уңайлы алымнар һәм яхшы күзәтү булган һәм үлгән кешене жирләгәндә бушлай бирелә торган урыннар, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, авыл жирлеге каршындагы казанышларны нигезләү һәм раслау бурычын алган зат үтенече буенча, вафат булган кешене жирләү бурычын үз өстенә алган зат үтенече буенча, жирләү урыннары.

"Мораль яклау" зонасы (мораль зона, Яшел саклау зонасы) - гомуми кулланылыштагы территория һәм жирләү өчен билгеләнгән объект төзелешен бүлүче зона. Ул зират территориясенен бер өлешен аның периметры буенча яфраклы һәм ылыслы агачлардан, ким дигәндә, ике рәттән тора.

Каберлекләр зонасы- жирләү башкарыла торган зиратның функциональ-территориаль зонасы.

Жирләүне гәмәлгә ашыру гарантиясе- үлгән яки үлгән кешене жирләүне Россия Федерациясенен гәмәлдәге законнары нигезендә тәмин итә торган гарантияләрнең жыйнагы.

Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - Россия Федерациясенен гәмәлдәге законнары белән гарантияләнгән Россия Федерациясе гражданның түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеге. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеген бирү бурычы гәмәлдәге законнар белән жирләү эше мәсьәләләргә буенча махсус хезмәткә йөкләнгән.

Зират- жирләү урыны чикләрендә урнашкан һәм кремациядән соң вафат булган (үлгән) кешеләрне жирләү өчен жир кишәрлекләре булган шәһәр төзелеше комплексы.

Каберлекләрне теркәү кенәгәсе - каберлекләрне теркәү кенәгәсе.

Колумбарий- жирләнган урн. Вертикаль буенча Колумбарий ярусларга бүленә, яруслар мемориаль плитәләр белән капланган урыннарга бүленә.

Жирләү өчен жаваплы зат - жирләү турында мәрхүмнең (үлгән) ихтыярында күрсәтелгән зат йә ире, якин туганнары (балалары, әти-әниләре, уллыкка алынган, туганнары һәм бертуган апалары, оныклары, бабасы, әби), башка туганнары, вафат булган (вафат булган) кешене жирләү, күмү урынын рәсмиләштерү, аны тиешле тәртиптә тоту һәм аны даими карау бурычын үз өстенә алган башка затлар.

Жирләү урыны- үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен яки мәетләрен күмү өчен билгеләнгән жирләү объектының бер өлеше.

Жирләү урыннары- жирләү өчен билгеләнгән жирләү объекты киңлегенә бер өлеше, ул үлгән яки һәлак булган, туфрак белән күмелгән, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә махсус оештырылган жирләү урыннарын күмү буенча йола гамәлләре үткөрү өчен билгеләнгән. Жирлек территориясендә жирләү урыннары булып жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагында булган һәм үлгән (һәлак булган) кешеләрне жирләү өчен билгеләнгән жәмәгать зиратлары тора.

Кабер - табигый җирдә вемка рәвешендәге жир корылмасы, ул үлгән яки табутта яки аннан башка һәлак булган мәетләрен күмү өчен билгеләнгән.

Кабер өеме - үлгән яки һәлак булган кешеләрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмелгән урында куела торган мемориаль мәгълүмат булган архитектура-скульптура корылмасы.

Жәмәгать зираты- жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карары буенча үлгән яки һәлак булган кешеләрне жирләү өчен билгеләнгән жирләү объекты.

Дин тоту зираты- жирләү өчен билгеләнгән объект, ул бер дингә (конфессиягә) караган вакытта үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) һәм мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү өчен, тиешле кануннар һәм йолаларны үтәп, жирләү өчен билгеләнгән.

Жәсәд- мәрхүмнең гәүдәсе.

Һәйкәл- күләмле яки ясси архитектура формасы, шул исәптән скульптура,obeliskлар, яткан һәм куелган плитәләр, алар хөрмәтенә куелган затлар турында мәгълүмат тупланган (мемориаль мәгълүмат).

Туфрак- кремациядән соң вафат булган (үлгән) мәетенең жәсәдләре.

Жирләү - авыл жирлегә территориясендә булган горейф-гадәтләргә туры китереп, санитар, экологик һәм башка билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә каршы килми торган кеше мәетен (жәсәдләрен) күмү буенча йола гамәлләре.

Жирләү эше-жирләү өчен билгеләнгән объектларны булдыру һәм эксплуатацияләү, шулай ук жирләүне оештыру һәм үткөрү белән бәйле ритуаль, юридик, житештерү, йола (дини) һәм башка төрле хезмәтләр күрсәтүгә юнәлдерелгән мөстәкыйль эшчәнлек төре.

Жирләү кирәк-яраклары- жирләгәндә кулланыла торган ритуаль әйберләр. "Жирләү кирәк-яраклары" һәм "жирләү ритуалы предметлары" терминнары охшаш.

Жирләнүнең теркәү билгесе – вафат булган яки һәлак булган кешенең фамилиясен, инициалларын һәм жирләү датасын, аның туган һәм үлем даталарын, шулай ук жирләү башкарылган участок номеры күрсәтелгән табличка.

Ритуаль хезмәтләр-башкаручының һәм кулланучының турыдан-туры хезмәттәшлеге, шулай ук башкаручының жәсәдләрне, үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен күмү, жирләү, күмү урыннарын карап тоту буенча эшчәнлеге нәтижәсе.

Ритуаль оешмалар - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә теркәлгән, жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт статусы булмаган һәм авыл жирлегә территориясендә ритуаль һәм шуңа бәйле ритуаль хезмәтләр, шул исәптән жирләү буенча хезмәт күрсәтергә хокуклы юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр.

Зиратны караучы-авыл жирлегә башкарма комитеты билгели торган, үз функцияләрен түләүсез нигездә башкаручы, күмү урыннарын билгеләү өчен җаваплы зат.

Жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт-жирләү һәм жирләү буенча хезмәт күрсәтү эшчәнлеген алып баручы, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан төзелә торган коммерцияле булмаган оешма.

Туфрак салынган урна – үлгән кешенең калдыкларын салган целлофан пакет. Урна савытлары төрле тышкы бизәлешле булырга мөмкин.

3. ЖИРЛӘҮ ТӘРТИБЕ

3.1. Жирләү зиратта каберләрне урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре, шулай ук санитар кагыйдәләр һәм нормалар нигезендә башкарыла.

3.2. Гражданлык хәле актларын теркәү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык күрсәтеп, үлгән затның туганнары, я жирләү бурычын үз өстенә алган затлар, жирләүгә рөхсәтне (1 нче кушымта) авыл жирлегә башкарма комитетына гариза бирү юлы белән (2 нче кушымта) рәсмиләштерәләр.

3.3. Һәр күмелү билгеләнгән формадагы китапта теркәлә (кушымта 3). Күмелгән каберлекләрне исәпкә алуның төгәлләнгән китабы катгый хисап документы булып тора һәм "Балтач муниципаль районы архивына даими саклауга тапшырыла»

Күмүгә рөхсәт рәсмиләштергәндә, күмелгән урыннарны теркәү кенәгәсендә күмүне теркәү язуы түбәндәгечә башкарыла:

- үлгән (һәлак булган) затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме; үлгән (вафат булган) затның туу һәм үлү датасы; үлгән (һәлак булган) кешенең яше;

- үлгән (һәлак булган) затның үлү турында герблы таныклығының сериясе һәм номеры үлгән (һәлак булган) затның үлем турында медицина таныклығының номеры);

- күмелү даталары;

- кабер һәм күмү участогының тәртип номеры;

- күмелгән өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме һәм адреслары.

3.4. Жирләү рөхсәттә күрсәтелгән срокта һәм зиратны караучы күрсәткән билгеле урында, жирләүгә рөхсәт белдерелгәннән соң башкарыла.

3.5. Жирләү бурычын үз өстенә алган затка күмүне теркәү турында таныклык бирелә (4 нче кушымта).

3.5. Каберләр зиратның билгеләнгән планировкасы нигезендә эзлекле тәртиптә төзеләләр. Жирләнгән вакытта чардуганнар рәте сакланырга тиеш.

3.6. Мәрхүмне жирләү өчен түбәндәге күләмдәге кабер өчен жир участогы бүлөп бирелә: кабернең озынлыгы - 2 метр, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр; кабер төбенең тамгасы грунт сулары торышы дәрәжәсеннән 0,5 метрга югарырак булырга

тиеш; кабер өстендәге калкулыклар 0,5 метр биеклектә булырга тиеш. Каберлә арасында озын яклар буенча-1 метр, кыска - 0,8 метр.

Чардуганнарның биеклеге 1 метрдан артмаска тиеш.

Гаилә (нәсел) күмелү урыны күләме 20 кв. метрдан артмаска тиеш.

3.7. Гамәлдәге зиратта, мәетне кабер булган урында жирләү, жирләү өчен җаваплы затның язма ризалыгы, шулай ук авыл жирлегә башкарма комитеты рөхсәт булганда, элекке жирләү вакытыннан 20 ел үткәннән соң рөхсәт ителә.

3.8. Гамәлдәге зиратта, чардуган эчендә буш урын булган очракта, туганнарны жирләү рөхсәт ителә.

Буш урын булмаганда, туганлык каберлегендә жирләнгән очракта, әлеге жир участогының мәйданын арттырмыйча жирләү участогы чикләрендә жирләү рөхсәт ителә. Бу очракта беренче һәм икенче каберлекләр арасында араны киметү рөхсәт ителә, ләкин әлеге Нигезләмәнең 3.10 пунктында билгеләнгән чикләрдә.

3.9. үлгән (һәлак булган) затны кабер өстенә жирләүгә яки туганлык каберлегендә жирләүгә рөхсәт жирләүне оештыручы затка бирелә:

- үлгән (һәлак булган) затның герблы үлү турында таныклыгының төп нөсхәсе булганда;

- үлгән (һәлак булган) зат белән элек үлгән (һәлак булган) затның якин туганлыгын раслаучы документлар булганда;

- мәетне күмүгә җаваплы заттан язмача ризалык булганда.

3.10. Табутны күмгәндә, гамәлдәге туганлык (гаилә) киртәләренә күмгәндә, каберләр арасындагы ара 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш, табутта күмелгән вакытта кабернең тирәнлегенә 1,5 метр булырга тиеш.

3.11. Архив документлары (теркәү журналы) булмаганда каберләргә яки киртәләрдә буш урыннарга якин туганнарының язмача гаризалары (туганлык дәрәжәсе һәм мөлкәткә хокук-һәйкәлләр, киртәләр һ. б. кабер корылмалары гражданнар тарафыннан бу зиратта күмелүне раслаучы документлар күрсәткәндә раслана.

3.12. Берничә кешене бер табутта күмү рөхсәт ителми.

3.13. Билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип табылган каберлекләренә (каберлекләренә) жирләү гомуми нигезләрдә башкарыла.

3.14. Туганлык жирләрендә жиргә туфрак салынган чүплекләренә жирләү, алдагы жирләү вакытына карамастан, рөхсәт ителә.

3.15. Мәетләренә күмү санитар нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә, үлем җиткәннән соң 24 сәгатьтән дә соңга калмыйча яки гадәттән тыш хәлләр булган очракта, медицина һәм хокук саклау органнары рөхсәтеннән соң башкарыла.

3.16. Аеруча куркыныч йогышлы авырулар таралуны булдырмау максатларында итсез этиологиядән, шулай ук аеруча куркыныч инфекцияләрдән (дәвалау оешмаларында үлгән яки ачу өчен патологоанатомия бүлекләренә кергән) үлүчеләренә жирләү процессы турыдан-туры патологоанатомия бүлегеннән оцинкланган гербларда башкарыла.

3.17. Югары радиоактив фонына ия булган мәетләренә күмү Россия Федерациясе законнары нигезендә, зиратның махсус бирелгән участогында рөхсәт ителә.

3.18. Мәрхүмнәрнең җәсәдләрен янадан жирләү башкарма хакимият органнары карары һәм дәүләт Санэпид күзәтчелеге органнарының аеруча куркыныч йогышлы авыруларның булмавы турында бәяләмәсе буенча мөмкин. Жирләү мизгеленнән бер ел алдан жирләүне үткәргә киңәш ителми.

3.19. Жәсәдләрне тартып алган очракта, каберләр билгеләнгән тәртиптә куллануга рөхсәт ителгән дезинфекцияләнергә, салынган һәм планлаштырылган булырга тиеш.

3.20. Кабер калкулыгында жирләгәндә үлгән кешенең фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, үлем датасын һәм теркәү номерын күрсәтеп билге куела.

3.21. Ябык зиратларда жирләү тыела, моннан тыш, чүплекләрне туфрак белән күмү очраklarыннан тыш.

3.22. Якын туганнары яки алар жирләү мөмкинлеге булмаган очракта, шулай ук жирләү, моргка, суд-медицина экспертизасы учреждениеләренә илтүне йөкләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, Эчке эшләр органнары тарафыннан аның шәхесен билгеләгәннән соң мәетне жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла (аның булмаганда). - (алга таба - «контракт буенча ритуаль оешма»).

3.23. Зиратта үз белдегә белән жирләү тыела.

4. ГАИЛӘ (РОДОВЫЕ) КҮМЕЛГӘН

4.1. Гаилә (родовое) күмелгән урыннар мәетне жирләгәндә дә, булачак каберлекләр өчен дә бирелә.

4.2. Жәмәгать зиратындагы жир кишәрлекләре гаилә (бала табу) күмелгән урыннар булдыру өчен авыл жирлегә территориясендә даими яшәүче Россия Федерациясе гражданнына бирелә.

4.3. Гаилә (родовое) жирләү урынының күләме 20 квадрат метрдан артмаска тиеш.

4.4. Гаилә (родовое) жирләү өчен урын бирү яки бирүдән баш тарту турында Карар кабул итү, гаилә (бала табу) күмелүләре реестрын формалаштыру һәм алып бару, гаилә (бала табу) күмелү урыны бирү мәсьәләсен хәл итү өчен гариза бирүчеләр тарафыннан бирелгән документларны исәпкә алу һәм саклау авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Карар Башкарма комитет карары рәвешендә рәсмиләштерелә.

4.5. Гаилә (родовое) жирләү өчен урын бирү мәсьәләсен хәл итү өчен авыл жирлегә башкарма комитетына түбәндәге документлар бирелә:

1) гаилә (родовое) күмелгән урында жирләү (жирләү) күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, гаилә (родовое) күмү урыны булдыру өчен урын бирү турында гариза (5 нче кушымта);

2) паспорт яки мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы башка документ күчермәсе, төп нөсхәсен чагыштыру өчен күрсәтеп;

3) үлгән кешенең туганнары белән базарда элек жирләнгән туганнары туу дәрәжәсен раслаучы документлар.

4.6. Барлык тапшырылган документлар опись буенча кабул ителә (6 нчы кушымта), аның күчермәсе гариза бирүчегә аларны кабул итү датасы турында билге белән тапшырыла.

4.7. Гаилә (родовое) жирләү өчен урын бирү яки аны бирүдән баш тарту турындагы карар барлык документлар белән гариза алынган көннән 30 көннән дә артмыйча кабул ителә.

4.8. Жирләүне турыдан-туры гамәлгә ашырганда гаилә (бала табу) жирләү өчен урын бирү яки аны бирүдән баш тарту турында карар мөрәжәгать итүче тарафыннан авыл жирлегә башкарма комитетына (жирләнгән көнгә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) үлем турында медицина таныклығын яисә ГХАТ органнары бирә торган

үлем турында таныклыкны, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 4.5 п. күрсәтелгән документларны тапшырган көнне кабул ителә.

4.9. Гаилә (родовое) жирләү өчен урын бирү турындагы карар гариза бирүчегә 30 көнлек (7 нче кушымта) язма рәвештә почта аша жибәрелә яисә жибәрелә.

4.10. Гаилә (бала тудыру) жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә 30 көнлек срокта баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, язма рәвештә тапшырыла яисә жибәрелә (8 кушымта).

4.11. Гаилә (бала табу) күмүне булдыру өчен урын бирүдән баш тарту, әгәр дә рөхсәт ителә:

1) мөрәжәгать итүче недееспособным зат булып тора;

2) мөрәжәгать итүче Гаилә (бала табу) күмелүләре булдыру өчен урыннар бирелергә мөмкин булган зиратлар исемлегенә кермәгән зиратта урын алу теләген белдерде;

3) мөрәжәгать итүче 4. 5. пунктында күрсәтелгән барлык документларны тапшырмаган., 4.8. әлеге нигезләмәнең 1 пункты;

4) мөрәжәгать итүче вафат булган кешенең (ата-аналар һәм балалар, уллыкка алучылар, бабай, әби һәм оныклар), тулы һәм тулы булмаган (уртак әтисе яки әнисе булган) туганнар һәм сенеңләре белән турыдан-туры килә торган һәм иңүче линия буенча туганнарының (туганнары)булып тормый.;

5) мөрәжәгать итүче зиратның структур үзенчәлекләре һәм жирләү урынының архитектур-ландшафтлы мохите белән бәйлә рәвештә гаилә каберлекләре өчен бирелми торган жир кишәрлеген алу теләген белдерде;

6) мөрәжәгать итүче авыл жирлеге территориясендә даими яшәүче Россия Федерациясе гражданы булып тормый.

4.12. Гаилә жирләү өчен жир участогын сайлаудан баш тарту гаилә жирләү өчен жир участогын сайлау турында гариза белән кабат мөрәжәгать итү өчен киртә булып тормый.

4.13. Гаилә (бала табу) жирләү өчен урын бирү турында кабул ителгән карар нигезендә, авыл жирлеге башкарма комитеты гаилә (бала табу) жирләү өчен урын бирү турында таныклык бирә һәм аны жиде календарь көннән дә артмаган, ләкин мәетне жирләүгә туры килгән очракта, жирләү көненә кадәр бер көннән дә сонга калмыйча тапшыра.

4.14. Гаилә (бала табу) күмелү урыны күрсәтелгән таныклык бирелгән зат тарафыннан киртәләп алынырга тиеш.

4.15. Гаилә (бала табу) күмелгән урыннарда жирләү урынына архив документлары булмаган очракта, жирләү бурычын алган затның язма гаризасы нигезендә, аның шәхесен таныклаучы паспорт яки башка документ күрсәткәндә авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән башкарыла., 4.8. 1. әлеге нигезләмәнең 1 пункты.

5. МАКТАУЛЫ КҮМЕЛГӘН

5.1. Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, авыл жирлеге алдында казаньшлары булган вафат (һәлак булган) гражданның истәлеген мәнголәштерү максатларында жәмәгать зиратлары территориясендә, авыл жирлеге башкарма комитетының тиешле карары нигезендә, аерым жир участоклары (зоналары) каралырга мөмкин.

5.2. Жирләү мактаулы күмелгән урыннарда башкарылырга мөмкин булган затлар исемлеге авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

5.3. Мактаулы күмелгән урынның күләме авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан 6 квадрат метрдан да ким булмаган күләмдә билгеләнә.

5.4. Мактаулы күмелгән урыннарда жирләү рөхсәт ителми.

6. ХӘРБИ КАБЕРЛЕКЛӘР

6.1. Жәмәгать зиратлары территориясендә авыл жирлеге башкарма комитетының тиешле карары нигезендә хәрби каберлекләр өчен аерым жир кишәрлекләре (зона) каралырга мөмкин.

6.2. Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән 5 кв. м майданлы затларның жирләү урыннары бушлай бирелә.

7. КҮМҮ УРНЫ БЕЛӘН ПРАХОМ

7.1. Жирләү урнада да, чүп-чарсыз да башкарылырга мөмкин. Күмүнен түбәндәге ысуллары булырга мөмкин:

һәйкәл кую белән күмелгән чүплекләргә жирләү;

һәйкәл урнаштырмыйча гына чүп савытларын күмү;

Колумбиядә туфрак салынган урна урнаштыру (кайгы диварында);

ул туфрак черегән җиз кеби.

7.2. Зиратта жирләнгән чүплекләргә күмү кремация турындагы документлар һәм жирләү өчен җаваплы зат паспорты нигезендә башкарылырга тиеш.

7.3. Урнада мәрхүмнең фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм теркәү номеры язылырга тиеш.

7.4. Жирләү өчен җаваплы затка мәет көле салынган савытны күмү турында таныклык тапшырыла (9 нчы кушымта). Шул ук вакытта күмүләргә теркәү китабына тиешле язма кертелә.

7.5. Махсуз корылманың (колумбариянең) мәрхүмнең көле урнаштырылган уемтыгы махсус мемориаль плитә белән ябылырга тиеш, ә мәрхүмнең каберенә һәйкәл куелырга мөмкин. Плитәдә яки һәйкәлдә түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә:

исеме, атасының исеме һәм мәрхүмнең фамилиясе;

вафат булуының яшәү чоры.

7.6. Мәрхүмнең көле салынган урна аерым участкага яисә туганлык жирләвенә күмелергә мөмкин.

Мәрхүмнең көле салынган урна туганнар каберенә жирләнгән очракта, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтен дә алырга кирәк. Күмүләргә теркәү китабына күмелгән урын турында билге ясала.

7.7. Мәрхүмнең көлен тарату авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән гамәлгә ашырыла. Көлен таратканда, бу жир өчен билгеләнгән территориядән читкә көл элгү рөхсәт ителми. Көл тараткан урыннарында истәлек билгеләрен урнаштыру авыл жирлеге башкарма комитеты карары буенча гамәлгә ашырылырга мөмкин.

8. ДИНИ ЗИРАТЛАР

8.1. Дини зират-жирләү өчен билгеләнгән объект, ул бер дингә (конфессиягә) караган вакытта үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) һәм көлләрен, тиешле кануннар һәм йолаларны үтәп, жирләү өчен билгеләнгән.

8.2. Дини зиратларның эшчәнлек тәртибе, тиешле дини берләшмәләр белән килештереп, авыл жирлеге советы тарафыннан билгеләнә. Авыл жирлеге территориясендә дини зиратларның эшчәнлегенә гражданнар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

8.3. Дини зиратлар дини берләшмәләр тәкъдиге буенча төзелә, аларның уставлары зиратларда дини йолаларны гамәлгә ашыруны күздә тоталар.

8.4. Дини зират төзелгәннән соң, аның статусын ижтимагый яки башкача үзгәртү рөхсәт ителми.

Дини зират статусы бирелгән очракта, гамәлдәге зиратка аның статусын ижтимагый яки башкача үзгәртү рөхсәт ителми.

8.5. Үлгән (һәлак булган) башка диннәрне (конфессияләрне) күмү дини зиратка рөхсәт ителми.

Башка диннәрнең (конфессия) каберлекләрен жирләүне булдырмау максатларында үлгән, мәрхүмне жибәрүче, тыныч жан өчен жавап бирүче яки жирләүдә катнашкан дини берләшмә вәкиле, рухани билгеләнгән үрнәктәге белдерүдә үлгән кешенең теге яки бу конфессиягә каравы турында билге ясый һәм билге ясаган дини эшлеклесе вазыйфасын күрсәтә.

8.6. Дини зиратларда үлгәннәрне күмү әлеге хәлнең 3, 10, 11 бүлекләре таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.7. Дини зират территориясендә башка конфессияләрнең (диннәрнең) нинди дә булса билгеләрен билгеләү яисә сурәтләү тыела.

9. МӨСЕЛМАН ДИНЕНДӘГЕ ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

9.1. Мөселман дини зиратларында (алга таба - мөселман зираты) каберлекләр шәригать нормалары буенча ислам кануннары буенча житештерелә.

9.2. Мөселман зиратында үлүчеләрне күмү көн саен 8.00 дән 17.00 сәгатькә кадәр башкарыла. Аерым очракларда үлгән кешеләрне 17.00 сәгатьтән соң, кояш баеганчы, әмма 20.00 сәгатьтән дә соңга калмыйча, үлгән кешенең чит шәһәр туганнары үтенече буенча күмү рөхсәт ителә.

9.3. Мөселман зираты территориясендә үлгән кешене күмү табутсыз тәнне тукумасы беләнтөрөп күмү юлы белән генә башкарыла.

9.4. Үлгән кешенең гәүдәсен шактый нык зарарлау (һәлакәтләр, стихияле бәла-казалар, сугышчан хәрәкәтләр) нәтижәсендә мәетне тиешле тукумага (саванга) төрөп булмый икән, мондый табутка охшаш конструкцияләрдә үлгәннең калдыкларын күмүне башкарырга рөхсәт ителә.

9.5. Үлгән кешене күмү барышында кирәкле йолаларны үткәрүче рухани катнаша, үлгән кешенең гәүдәсен шәригать нормаларына туры китереп күмүне тикшерә.

9.6. Кабер өстенә куела торган тәмга үлгән кешенең баш очына куела.

9.7. Зиратка бару шәригать нормаларына һәм этика үтәү белән башкарылырга тиеш.

10. ПРАВОСЛАВИЕ ДИНЕНДӘГЕ ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

10.1. Православ динендәге дини зиратларда (алга таба - православие зираты) күмүләр Рус православие чиркәве йолалары буенча христиан кануннары нигезендә башкарыла.

10.2. Православие зиратында үлүчеләрне күмү көн саен 10.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

Үлгәннәрне (һәлак булганнарны) күмү Изге Пасха көнендә башкарылмый.

10.3. Үлгән православ христианны күмү табутта гамәлгә ашырыла. Мәрхүм башы белән көнбатышка һәм аяклары белән көнчыгышка таба ятарлык итеп кабергә төшерәләр.

10.4. Мәрхүмне жирләүдә рухани катнаша, ул кирәкле йолаларны үткәрә, үлгән кешенен каберен һәм мәетен православие традицияләренә туры килү-килмәүгә тикшерә.

Әгәр мәетнең жыры читтән торып (өйдә, гыйбадәт корылмасында яки Панихида үткәргәндә башка урында) житештерелсә, мәрхүм зиратта жырланмый. Бу очракта мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган зат, руханиның турыдан-туры катнашыннан башка, зиратка күмелергә мөмкин.

10.5. Православие зиратында үз-үзләренә кул салучыларны жирләү тыела.

11. ЗИРАТ ТЕРРИТОРИЯСЕ

11.1. Зират территориясе, күмелү ысулына карамастан, функциональ зоналарга бүленә:

- керү функциональ зонасы;
- йола функциональ зонасы;
- күмү функциональ зонасы.

11.2. Каберлекләр зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялгыз каберлекләр, гаилә каберлекләре, туганнар каберлекләре һәм мемориаль корылмалар, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән мәетләргә күмү участкалары карала.

11.3. Яндырылган мәетнең көле салынган махсус тартмаларны күмү өчен зиратларда жир кишәрлекләре карала.

12. ЖИҺАЗЛАР, КҮМҮ УРЫННАРЫН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ҺӘМ КАРАП ТОТУ

12.1. Зиратларда каралырга тиеш:

- 1) зират исеме, эш режимы белән элмә тактасы;
- 2) зират планы белән стенд. Зиратның төп зоналары планда билгеләнергә тиеш.

План белән стендны төп керү юлы янында куярга кирәк;

3) авыл жирлегә башкарма комитеты игъланнары һәм боерыклары, зиратларда булу кагыйдәләре, гражданның хокуклары һәм бурычлары өчен стенд;

4) вак-төяк чүп жыю өчен чүп савытлары;

5) каты өслекле мәйданчыкларда урнаштырылган чүп-чар өю контейнерлары (асфальтланган, бетонланган). Зиратлардагы чүп-чар жыю урыннары коймаланырга тиеш. Чүп-чар жыелган саен чыгарылырга тиеш.

12.2. Зиратлар янындагы территорияләр төзекләндерелергә тиеш. Жирләү урыннарың яшелләндерү һәм төзекләндерү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр белән башкарылырга тиеш.

12.3. Жирләү участкаларында гражданны тарафыннан Агач утырту бары тик яшелләндерү проекты нигезендә генә рөхсәт ителә.

12.4. Жирләү урыннарын төзү һәм төзекләндерү буенча барлык эшләр гамәлдәге агачларны, куакларны һәм үсемлек җирин максимал җирештә саклап башкарылырга тиеш. Агач кисүне, санитар-яклау зонасы һәм мораль (яшел) яклау зонасы булдыру өчен, табигый яшел үсентеләргә файдаланып, сайлап алып башкарырга кирәк.

12.5. Яңа булдырыла торган зират территориясе тирәсендә уза торган мораль (яшел) яклау зонасы 5-10 м киңлектәге яшел үсентеләр белән тыгыз булырга тиеш.

12.6. Яшел үсентеләр мәйданы зиратның кимендә 30% мәйданын тәшкил итәргә тиеш.

12.7. Зиратны яшелләндергәндә агачтан кабергә кадәрге ара 5 метрдан да ким булмаска тиеш.

12.8. Зиратнын бөтен территориясе буенча юл челтәре түбәндәге категориялә бүленергә мөмкин:

- 1) кварталара юллар;
- 2) квартал эчендәге юллар;
- 3) кече юллар (сукмаклар, тротуарлар).

12.9. Кварталара юллар автомашиналар йөрү өчен билгеләнгән, алар кабер өсте корылмаларын алып килү һәм территорияне чистарту өчен билгеләнгән.

12.10. Квартал эчендәге юллар тиешле зиратка хужалык хезмәте күрсәтә торган моторлаштырылган транспортны йөртү өчен билгеләнгән.

12.11. Кече юллар (сукмаклар, тротуарлар) кварталлар һәм зиратлар участоклары территориясе буенча жәяүлеләр үтү өчен билгеләнгән.

12.12. Авыл жирлеге башкарма комитеты зиратларны тиешле тәртиптә тотарга һәм тәмин итәргә тиеш:

- 1) каберлекләргә исәпкә алу;
- 2) каберлекләргә күмү өчен һәр жир участогын бирүнең билгеләнгән нормаларын һәм каберләргә эзерләү кагыйдәләрен үтәү;
- 3) зиратларның территорияләрендә урнашкан биналарны, корылмаларны, зиратлар коймаларын, зират юлларын һәм мәйданчыкларын төзек хәлдә тоту һәм аларны;

4) зиратлар территорияләрендә яшелләндерү, яшел үсентеләргә карау һәм аларны янарту;

5) чүп-чар жыю өчен контейнер мәйданчыкларын төзекләндерү, барлык зиратларны системалы рәвештә чистарту, чүп-чарны үз вакытында чыгару, корыган чәчәкләр һәм венотлар кую;

6) тиешле хезмәт күрсәтү культурасы;

7) санитар нормаларны һәм кагыйдәләргә үтәү;

8) янгың куркынычсызлыгы кагыйдәләргә үтәү;

9) китапта, һәр күмелгән мәетнең жирләү участогының номерларын, каберне, фамилиясен, исемен һәм әтисенең исемен, күмелү датасын һәм жирләү бурычын үз өстенә алган затның фамилиясен, исемен һәм әтисенең исемен, адресын күрсәтеп, билгеләнгән формадагы теркәү. Китапка язудан тыш, авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәре зиратның сызымында тиешле билге ясай;

10) кабер калкулыгында үлгән кешенең фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган һәм үлем датасын күрсәтеп билге кую. Тану билгесен урнаштырмыйча гына күмү рөхсәт ителми;

11) зиратлар территорияләргә (күмелгән урыннардан тыш) системалы рәвештә чистарту.

12) дәүләт саклавында булган туганнар каберләргә, һәйкәлләргә һәм каберләргә тиешле тәртиптә тоту.

Зират участогында жирләү өчен жир юк икән, норма буенча участок ябылырга тиеш. Участок периметры буенча әлегә участокның ябылуы турында кисәтеп табличкалар куела.

13. Жирләү өчен жаваплы затлар бурычлы:

1) каберлекләргә (һәйкәл, цоколь, чәчәк түтәлләргә, коймалар, күмелгән урыннар турында кирәкле белешмәләр), каберлек өстендәге корылмалар, колумбариядәге урыннар, яшеллекләргә үз көчләргә белән яисә килешү нигезендә әлегә ритуаль хезмәтләргә күрсәтүчә хужалык итүчә субъектны жәлеп итеп карап тотарга;

2) кабер өстендәге корылмаларны һәм аларның коймаларын ремонтлау, буяу эшләргә башкару;

3) зират территориясендә урнаштырылган контейнерларга чүп-чар, иске венюклар, сүтелә торган каберләрдән чүп-чар чыгаруны тәмин итәргә, шулай ук кабер ташларын төзәтергә, кабер янындагы үткөрү урыннарын чистартырга;

4) авыл жирлеге башкарма комитетына жирләнгән каберлеккә мәрхүмнең коле тутырылган савытны күмгәндә яисә ул савытны кире алганды; кабер өеме корылмаларын урнаштыру (алмаштыру) очракларында мөрәжәгать итәргә;

5) янғын куркынычсызлыгы таләпләрен үтәргә;

6) күмелгән урын территориясендә чисталык һәм тәртип сакларга;

5) гамәлдәге законнарда, муниципаль хокукый актларда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган башка таләпләрне үтәргә.

14. Кабер өстендәге корылмаларны (жирләү өчен участокларны) карау булмаганда, авыл жирлеге башкарма комитеты яки Жирләү эшләре мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт (жирләү өчен җаваплы затка) кабер өстенә тиешле кисәтү (алга таба – белдерү) урнаштыру юлы белән, каберлекне тиешле тәртипкә китерү тәкъдиме белән туганнарына мөрәжәгать итәргә тиеш.

15. Кабер өстендәге корылманың (жирләү өчен участок) тарихи-мәдәни кыйммәтләре билгеләнгән очракта, аның тарихи һәм мәдәни ядкәрләрен саклау һәм алардан файдалану турындагы законнар нигезендә саклануы тәмин ителә.

16. Жирләнгән һәм яше 15 һәм аннан да күбрәк булган каберлекләргә карата авыл жирлеге башкарма комитеты жирләү һәм кабер базасы торышын тикшерү актын төзәргә (10 нчы кушымта), иске каберлекләрен һәм кабер өсте корылмаларын теркәү кенәгәсендә теркәргә (11 нче кушымта) тиеш.

Каберлекләрен һәм каберлекләрен карау актлары авыл жирлеге башкарма комитетында саклана.

17. Каберлекне тиешле срокта тиешле хәлгә китергән очракта, каберлек өчен җаваплы зат авыл жирлеге башкарма комитетына мөрәжәгать итә, ул бу хакта иске каберлекләрен һәм кабер өсте корылмаларын теркәү кенәгәсендә яза.

13. ҺӘЙКӘЛЛӘР, ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӘР, КАБЕРЛЕКЛӘР ҺӘМ МЕМОРИАЛЬ КОРЫЛМАЛАР

13.1. Һәйкәл булып зур күләмле һәм яссы архитектура формалары санала, шул исәптән: скульптура,obeliskлар, яткан һәм куелган плитәләр, алар хөрмәтенә куелган затлар турында мәгълүмат (мемориаль мәгълүмат) урын алган. Мондый мәгълүмат булмаган объектларны парк архитектуралары дип санарга кирәк.

13.2. Яссы яки күләмле кече формалар, шул исәптән мемориаль мәгълүмат булган, аларны урнаштыру өчен 0,5 квадрат метрдан кимрәк участок кирәк булган транспортлар истәлекле билгеләр булып санала.

13.3. Кабер һәм мемориаль корылмаларга мемориаль мәгълүмат булган корылмалар керә. Каберлекләре булмаган, әмма нинди дә булса зат истәлегенә куелган һәм мемориаль мәгълүмат булган корылмалар мемориаль дип санала.

13.4. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) һәм киртәләрен монтажлау, демонтажлау, ремонтлау, алыштыру язма гариза (12 нче кушымта) нигезендә авыл жирлеге башкарма комитетына жирләү урыны, паспорт яки шәхесне раслаучы башка документ, күмүне теркәү турында таныклык күрсәтелгән очракта башкарыла.

13.5. Кабер өемнәре (һәйкәл, кабер плитәсе, чәчәк түтәлләре, тәре, тиешле күләмдәге киртәләр, жирләү урыны майданчыгы) жирләү өчен бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте (13 нче кушымта) белән билгеләнә яисә алмаштырыла.

Һәйкәлләр һәм корылмалар, яисә аларнын өлешләре участок чикләреннән чыгыш тарапка тиеш түгел.

13.6. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 пунктында билгеләнгән күләмнәрдән тыш жир кишәрлекләрен үз белдәкләре белән кулланырга юл куйган гражданның, аларны язмача кыскартып соң, 20 көн эчендә житешсезлекләренә бетерергә тиешләр.

13.7. Бирелгән жир кишәрлегеннән читтә һәм п.п.14.13., 14.14. билгеләнгән зурлыктан арттырылган корылмалар, күмү өчен җаваплы затны кыскартып соң сүтелергә тиеш.

Кабер өстендәге корылмаларны сүтү авыл жирлегенең башкарма комитеты тарафыннан башкарыла, гаепле затларга чыгышларны кертү белән карала.

Ташландык кабер өстенә ташланган корылмаларны хужаларга жимерү турында кыскартып соң 30 көн эчендә кире кайтару, алар кабер өстендәге корылмаларны жимерү чыгышларын компенсацияләү шарты белән башкарыла.

13.8. Билгеләнгән тәртиптә гражданның (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер ташлары аларның милке булып тора.

13.9. Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру һәм алу эшләре апрельдән ноябрь аена кадәр башкарыла.

13.10. Кабер корылмаларындагы язмалар әлеге каберлектә күмелгән затлар турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

13.11. Һәйкәлләрне урнаштыру күмгәннән соң бер елдан да иртәрәк булмаган вакытта башкарыла.

13.12. Кабер өстендәге корылмаларны күмү урыныннан читтә урнаштыру рөхсәт ителми.

13.13. Билгеләнгән кабер өстендәге корылмаларның биеклегә гәүдәне (калдыкларны) күмү урынында 2,0 м дан артмаска тиеш.

13.14. Каберләренә койма белән тоту авыл жирлегә башкарма комитеты рөхсәте белән күмү өчен бирелгән жир кишәрлегә чикләрендә рөхсәт ителә. Жирләү урыны киртәсенә биеклегә 1 метрдан артык була алмый. Киртәләр күмү урыны арасындагы техник юл территориясен биләргә тиеш түгел.

13.15. Авыл жирлегенең башкарма комитеты гражданның билгеләнгән кабер өстенә корылмалар өчен матди җаваплылык тотмый.

13.16. Авыл жирлегенең башкарма комитеты һәр кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыруны һәм алмаштыруны теркәп бара, бу хакта кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү кенәгәсендә (14нче кушымта) һәм күмүне теркәү турындагы тиешле таныклыкларда тиешле язма эшләнә.

Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү китаплары катгый һисаплылык документлары булып тора, даими саклау срогы булган эшләргә керә һәм муниципаль архивка даими саклауға тапшырыла.

13.17. Кабер өстендәге корылмалар (кабер ташлары) урнаштыруны теркәү китабына түбәндәге белешмәләр кертелә:

- 1) квартал, участок, кабер номеры;
- 2) вафат булганының (һәлак булганының) фамилиясе, исеме һәм әтисенен исеме;
- 3) кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыру датасы, анын зурлыгы, кабер ташы эзерләнгән материал;
- 4) кабер өчен җаваплы һәм кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыруга счет-заказ биргән затның адресы һәм фамилиясе;
- 5) кабер өстендәге корылма (кабер ташлары) житештерүченең реквизитлары, аларны сатып алу (эзерләү) документлары нигезендә.

13.18. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) һәм коймаларны куллану вакыты чикләнми, моңа корылмаларны билгеләнгән тәртиптә кешеләрнең сәламәтлегенә куркыныч тудыручы, тузган дип тану очраклары, күрше жирләү урыннарының сакланышын тәэмин итү очраклары керми.

13.19. Күмү урыннары территориясендә, ижтимагый зиратның архитектур-ландшафт проектына ярашлы рәвештә, алга таба коймалар куймыйча күмү каралган, койма урнаштыру тыелган.

13.20. Һәйкәлләрне, стелны, мемориаль такталарны, истәлекле билгеләрне һәм башка кабер ташларын күмү урыны булмаган жирдә урнаштыру тыела.

13.21. Әлеге урында чыннан да күмелгән кешеләр турында мәгълүматны чагылдырмый торган язулы кабер корылмаларын урнаштыру яисә булган язу корылмаларына өстәү тыела.

13.22. Иске кабер корылмаларын (кабер ташларын) утильләштерү күмү мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт, башка ритуаль оешмалар тарафыннан түләүле нигездә башкарыла яисә жәмәгать зираты территориясеннән куму очен жаваплы зат тарафыннан мостәкыйль рәвештә чыгарыла.

14. ЗИРАТЛАРГА БАРУ КАГЫЙДЭЛЭРЕ

14.1. Жәмәгать һәм дин тоту зиратларына керү тәртибе һәм кагыйдәләре зират территориясенә кергәндә урнаштырылган белдерүләр тактасына элп куела.

14.2. Зиратлар килүчеләр өчен көн саен түбәндәге вакытта ачык:

- календарь елның май аеннан октябрь аена кадәр – 9.00 сәгатьтән 19.00 сәгатькә кадәр;

- календарь елның ноябрьдән апрель аена кадәр – 9.00.сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр.

14.3. Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

14.4. Зират территориясендә, шулай ук аның янындагы территориядә түбәндәгеләр тыела:

- авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештермичә генә һәйкәлне урнаштырырга, янадан эшләргә һәм жимерергә;

- һәйкәлләрне, зират жиһазларын бозарга, территорияне чүпләргә;

- зират территориясендә ул ябылганнан сон булырга;

- яшел утыртмаларны кисәргә, чәчәкләрне өзәргә, жиләк-жимеш жыярга, кабер участогында агачлар утыртырга;

- үз белдегәң белән жирләү өчен бирелгән участокны билгеләнгән күләмәннән арттыруны;

- спиртлы эчемлекләр эчәргә, исерек хәлдә, наркотик яки токсик исерек хәлдә булырга.;

- эт йөртергә, йорт хайваннарын тотарга, кошларны тотарга;

- чаңгыда, чанада, велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда йөрү;

- учак ягу, балчык, ком алу, агач кисү;

- грунт казу, төзелеш чүп-чарын һәм башка материалларны калдыру;

- эскәмияләр, өстәлләр урнаштыру, склеплар, башка кабер корылмалары төзүне үз белдегәң белән башкару;

- жәмәгать тәртибен һәм зиратларның чисталыгын бозучы башка гамәлләр кылу.

14.5. Жәмәгать зиратларына килүчеләрнең хокуклары:

- әлеге нигезләмә һәм Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары таләпләренә нигезендә каберлек урыннарын билгеләү;

- кабер участогында чәчәкләр утырту;

- һәйкәлләр, кабер корылмалары, коймалар, чәчәк түтәлләре һ. б. лар урнаштыру (алмаштыру) очраklarында зират территориясенә беринди тоткарлыксыз үтеп керү;

- килүчеләр-өлкәннәр һәм инвалидлар булса-жиңел транспортны зират территориясендә йөрү өчен файдалана алалар;

- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган башка хокукларны гамәлгә ашырырга.

14.6. Чәчәкләр, жирләү ритуалы предметлары һәм каберлекләргә төзекләндерү материаллары белән сәүдә итү бары тик авыл жирлегә башкарма комитетының язмача рәхсәте белән генә башкарыла ала.

15. ЖӘМӘГАТЬ ҺӘМ ДИНИ ЗИРАТЛАР ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ХӘРӘКӘТЕ ТӨРТИБЕ

15.1. Зиратлар территориясе буенча Бөрбаш авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган хәрәкәт схемалары һәм күрсәтелгән транспорт чараларының тукталышы чикләрендә махсулаштырылган транспорт чаралары хәрәкәте рәхсәт ителә.

15.2. Автокатафалк, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зиратка тоткарлыксыз бару хокукына ия.

15.3. Бөрбаш авыл жирлегә башкарма комитеты зиратларда билгеле бер даталарга багышланган чаралар үткәргәндә, зиратта транспорт хәрәкәтенең аерым режимы кертелергә мөмкин.

15.4. Түбәндәге килүчеләр шәхси автотранспортта жәмәгать зиратлары территориясе буенча тоткарлыксыз йөрү хокукына ия:

1) тиешле таныклыклар күрсәткәндә инвалидлар;

2) сәламәтлеге буенча мөстәкыйль йөрү мөмкинлеге булмаган өлкән яшьтәге гражданныр.

15.5. Жәмәгать зиратлары территориясе буенча башка транспорт чаралары хәрәкәте бары тик авыл жирлегә башкарма комитеты белән килешеп кенә рәхсәт ителә.

15.6. Жирләү урыннарын төзекләндерү һәм кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) урнаштыру буенча эшләр башкарганда, транспорт чаралары, шул исәптән йөк автотранспорты жәмәгать зираты территориясеннән жиңел автотранспорт һәм йөк автотранспортын кулланып, авыл жирлегә башкарма комитеты белән килештереп башкарыла.

15.7. Кабер өемнәре (кабер ташлары), күрсәткечләре, баганалары, төзекләндерү объектлары һ.б. зыян күргәндә автотранспорт чаралары хужалары Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән билгеләнгән тәртиптә жаваплы.

16. ӘЛЕГЕ НИГЕЗЛӘМӘНЕ БОЗГАН ӨЧЕН ЖАВАПЛИЛЫК

16.1. Әлеге Нигезләмәне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жавап тота.

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлек тәртибе һәм
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә

РӨХСӘТ

№ _____ « _____ » _____ 20__ г
үлгән кешене жирләүгә

Бирелде _____,

(мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)

паспорт сериясе _____ № _____ бирелгән « _____ » _____

(кем тарафыннан бирелгән)

Яшәү урыны адресы: _____

Теркәлү урыны адресы: _____

Контакт телефоны: _____

Мәрхүмнең гәүдәсен (көлен) жирләүгә рөхсәт бирү турында бирелгән гариза
нигезендә _____,

(вафат булучының фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)

(үлем датасы)

түбәндәге

адрес

буенча

урнашкан _____,

зиратында.

Жирләү өчен жир кишәрлеге күләме _____ кв. м.

Авыл жирлеге башлыгы _____

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлек тәртибе һәм
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының
_____ авыл жирлегә башлыгына

Паспорт _____ № _____

Бирелгән « _____ » _____

(кем тарафыннан бирелгән,
адресы: _____

**Жирләүгә рөхсәт бирү турында
Гариза**

Үлгән кешене жирләүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, улем датасы)

_____ зиратында, адрес буенча урнашкан:

(зиратнын исеме)

Дата « _____ » _____ 20 _____ г. _____ / _____ /

(имза)

(Ф. И. А.)

Кушымталар:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Дата

имза

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
нигезләмәгә 3 нче номерлы кушымта

Каберлекләргә теркәү
китабы

(торак пункт исеме)

_____ зираты

(исеме)

Башланган «__» _____ 20__ ел

Тәмамланган «__» _____ 20__ ел

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теркә лү номер ы	Үлүче нең тулы исеме	Үлүче нең яше	Үлү вакы ты	Жирл әү выкы ты	ЗАГС бүлеге нән үлем турынд агы таныкл ык номер ы	Таныкл ыкны биргән ЗАГС	Кәбер казучының фамилиясе / күмүне башкаручы оешманың исеме	Учас ток номе ры	Жирләү өчен жаваплы кешенен тулы исеме

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
нигезләмәгә 4 нче номерлы кушымта

ЖИРЛӘУ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

Таныклык бирелгән гражданның _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Жирләүгә теркәү турында _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

«__» _____ 20__ ел _____
(зиратның исеме)

Квартал номеры _____, сектор номеры _____, кәбер номеры _____
Кәбер ташы урнаштырылган һәм теркәлгән «__» _____ 20__ ел

(кабер ташының материалы)

Кабернең зурлыгы һәм язу тексты башкарма комитет тарафыннан расланган.

Инвентарь номеры _____

Авыл жирлегә башлыгы _____

Кушымта №5
эшчәнлек тәртибе турында нигезләмәгә
ижтимагый һәм дини зиратлар
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы
_____ авыл җирлегә башкарма комитетына

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

_____ паспорт сериясе, №, _____
_____ кайдан һәм кайчан бирелде

теркәлү адресы : _____ телефон: _____

ГАРИЗА

жирләү өчен урын бирү турында
Киләчәк жирләү / жирләү өчен урын бирүгезне сорыйм (ассызыкларга кирәк)
_____ зиратында,

_____ (исеме, адресы)

зурлыгы _____ (_____)

кв. метр.

Кушымта:

1. Паспорт күчермәсе.
2. Туганлыкны раслаучы документлар күчермәләре.
3. Үлем турында медицина таныклыгы / ГХАТ органнары тарафыннан бирелә торган үлем турында таныклык.

" _____ " _____ ел

(гариза бирүченең имзасы)

Дини зиратларны төзекләндерү ижтимагый совет эшчәнлеге тәртибе
турындагы нигезләмәгә
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләренә
ДОКУМЕНТЛАР ИСЕМЛЕГЕ

Әлеге таныклана, дип _____, (Ф. и.) Татарстан
Республикасы Балтач муниципаль районы _____ авыл жирлегә башкарма
комитеты авыл жирлегенәң жирләү, жирләү өчен рәхсәт алу өчен түбәндәге
документлар кабул итте:

№ п/п документ исеме листлар саны өстәмә мәгълүмат

Документлар тапшырылды: _____ / _____ / (имза)
(И.Фамилия)

Документлар кабул ителде: _____
/ _____ / (имза) (И. о. фамилиясе, вазыйфасы) дата
М.П.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның
эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын
карап тоту кагыйдәләре турындагы
Нигезләмәгә 7 нче кушымта.

КАРАР

№ _____ “ _____ ” _____ 20__ ел.

Гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Чепья авыл жирлегә
Башкарма комитеты _____ (Ф. и. о.)

зиратта гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында

_____ (зиратның исеме, адресы)
гаризасын һәм гаризага кушып бирелә торган документларын:

_____ карап тикшергәннән соң, авыл жирлегә
территориясендә ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә таянып
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Чепья авыл жирлегә Советы
КАРАР БИРӘ:

1. _____ (Ф. и. о., паспорт
мәгълүматлары)

_____ (зиратның
исеме, адресы) зурлығы _____ булган гаилә (нәсел) жирләү урыны
бирергә.

Авыл жирлегә башлыгы

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның
эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын
карап тоту кагыйдәләре турындагы
Нигезләмәгә 8 нче кушымта.

КАРАР

№ _____ “ _____ ” _____ 20____ ел.

Гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Чепья авыл жирлеге
башкарма комитеты _____ (Ф. и. о.) зиратта
гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында
_____ (зиратның исеме, адресы)
гаризасын һәм гаризага кушып бирелә торган документларын:

_____ караганнан соң, ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның
эшчәнлеге тәртибе һәм территориядә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре
турындагы нигезләмәгә таянып Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы
Чепья авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРӨ:**

1. _____ (Ф. и. о., паспорт
мәгълүматлары) _____ зиратта
гаилә (нәсел) жирләү өчен
_____ (зиратның
исеме, адресы) урын бирүдән түбәндәге нигезләр
буенча: _____

_____ баш тартырга.
Авыл жирлеге башлыгы

дата М.П.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
Нигезләмәгә 9 нчы кушымта

ТУФРАК (кремациядән соң вафат булган (үлгән) мәетенең жәсәдләре) БИРҮ
ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

Таныклык бирелде. (гр-ке) _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Туфрак салынган урнаны күмүне теркәү турында

_____ (мәрхүмнең фамилиясе, исеме, атасының исеме, үлем датасы)

_____ (зиратның исеме)

№ _____ кварталы, № _____ секторы, № _____ кабере

Кремация турындагы документ " _____ " _____ 200 _____ г.

Теркәү № кремациясе _____

Надгробия урнаштырылган һәм теркәлгән

" _____ " _____ 200 _____ г.

_____ (кабер ташлары материалы)

Кабер ташларының үлчәмнәре һәм язу текстлары администрация тарафыннан
килештерелгән.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
Нигезләмәгә 10 нчы кушымта

АКТ N _____ " _____ " _____ 20 ел
күмү _____ һәм _____ кабер _____ өсте _____ корылмаларының _____ торышын
карау _____

(комиссия _____ эгъзаларының _____ вазыйфасы, _____ атасының _____ исеме)

_____ (кайсы зиратта, үлгән кешенең фамилиясе, исеме,
атасының _____ исеме,

_____ квартал
номеры)

Карар белән билгеләнгән

_____ комиссия эгъзалары: _____

инициаллар имзасы, фамилиясе _____

инициаллар имзасы, фамилиясе _____

инициаллар, фамилиясе,

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлегенә тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмә

Иске каберлекләр һәм кабер корылмалары теркәү китабы
(торак пункт исеме)

_____ авылы зираты
(исеме)

Башланган «__» _____ 20__ г.
Тәмамланган «__» _____ 20__ г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Язылу датасы, номеры	күмелгән затның фамилиясе, исеме, әтисен ең исеме	Үлем датасы	Квартал номеры, кабернең теркәү номеры	Күмелү өчен жаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы	Күмелгән һәм кабер өстендәге корылмаларның торышы турында акт төзү датасы һәм номеры	Жирләү нүдә трафарет чыгару датасы	Жирләү өчен жаваплы затка белдерү жибәрү датасы	Искәрмә

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын
карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмә

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлегенә
башкарма комитетына

_____ (фамилиясе, исеме, әтисенен исеме)

паспорт сериясе, номеры, _____
(кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)

Төркөлү адресы: _____

Телефон номеры: _____

КАБЕР ӨСТЕ КОРЫЛМАСЫН УРНАШТЫРУГА РӨХСӘТ БИРҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Күмелгән участкада кабер өстенә куелган корылманы, киртәләргә
урнаштырырга /алмаштырырга/ монтажларга /ремонтларга / (кирәген ассызыкларга
кирәк) рөхсәт итүегезне сорыйм. _____

(күмелгән затның фамилиясе, исеме, әтисенен исеме) _____ елда, _____ участкада,
зиратның номеры _____ (зиратның исеме).

Кабердә _____ дип язылган
_____, тузган, таушалган

(башка вариантлар) әйберләр бар.

Кабер өсте корылмасының техник характеристикалары (кабер ташлары) яки
киртәләр, шул исәптән күләме _____.

Документлар күчермәләрен беркетәм

1) _____;

2) _____;

Югарыда күрсәтелгән эшләр башкарылачак

_____ (эшләргә башкаручы, эшләргә үткәргү датасы)

Кабер өсте корылмасын урнаштыру буенча эшләргә үткәргү кагыйдәләргә белән
таныштым. Урнаштыру дәрәҗегә өчен тулы җаваплылык тотам. Дәрәҗә
урнаштырылмаган очракта корылманы демонтажлау эшләргә үз хисабыма
башкарырга әзер. Эшләр тәмамлангандан соң, төзелеш материалларының
калдыкларын чыгарырга һәм күмелгән урынны, якин-тирә территориягә тәртипкә
китерергә ышандырам.

_____ (гариза бирүченең имзасы)

_____ (мөрәҗәгать итүченең ф. и. о., тулысынча)

_____ (вакыты)

13 нче кушымта
ижтимагый дини зиратларның
эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап
тоту кагыйдәләре турында нигезләмә

КАБЕР ӨСТЕ КОРЫЛМАСЫН (КАБЕР ТАШЫН) УРНАШТЫРУ (АЛМАШТЫРУ,
МОНТАЖЛАУ, ДЕМОНТАЖЛАУ, РЕМОНТЛАУ) ЯКИ КИРТӘЛӘРНЕ
УРНАШТЫРУ (АЛМАШТЫРУ, МОНТАЖЛАУ, РЕМОНТЛАУ) ӨЧЕН РӨХСӘТ
« ____ » _____ 20 ____

Ф.И. _____
башкаручы тарафыннан күрсәтелә: кабер өстенә куелган корылманы
урнаштыру/алыштыру/монтажлау/ремонтлау яки киртәләрне (күкерт) яки киртәләрне
(ассызыкларга кирәк) башкарырга рөхсәт бирелә торган зат күрсәтелә.
Ф.И. үз _____
өстенә алган участка кабер өеме корылмасын урнаштыру бурычын үз өстенә алган
_____ үлчәүле _____, жирләүне
һәм каберләргә төзүне көйләүче законнар һәм муниципаль хокукый актлар
таләпләрен үтәү белән.

Авыл жирлегә башлыгы _____

14 нче кушымта

ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеген
тәртібе һәм жирләү урыннарын
карап тоту кагыйдәләре турында нигезләмә

КИТАП

кабер өстендәге корылмаларны (каберлекләрен) теркәү
_____ (торак пункт исеме)
_____ зират (исем)

Башланган « ____ » _____ 20__
Тәмамланган “ ____ ” _____ 20__

1	2	3	4	5	6	7	8	9
№	Күмелгән (күмелүченең исеме фамилиясе)	Кабер кую коне	Квартал номери	Сектор номери	Кабер номери	Ярус номери	Таш материалы һәм күләме, һәйкәл Әзерләү үчесе	Ф. и. о. - кабер өчен жаваплы зат адресы